

ELŐTERJESZTÉS

Felsőmarác Község Önkormányzata Képviselő-testületeinek 2022. december 20-i ülésére

Tárgy: Beszámoló Felsőmarác község lakóhelyi környezetének állapotáról

A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	2022.12.20.
A napirendet tárgyaló ülés:	képviselő-testület
Az előterjesztést készítette:	Radicsné dr. Soós Ágnes jegyző
Előterjesztő:	Tóth László polgármester
A napirendet tárgyaló ülés típusa:	nyilvános / zárt
A határozat elfogadásához szükséges többség típusa:	egyszerű / minősített
A szavazás módja:	nyilvános / titkos

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. §-a (1) bekezdése e) pontja, valamint az 51. § (3) bekezdése szerint:

„A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot.”

Fentiek alapján a község környezeti állapotáról a rendelkezésre álló adatok alapján a következő tájékoztatást adom:

A lakosság közérzetének, egészségének alakításában igen jelentős tényező településünk környezeti állapota. A természeti és az épített örökség, a környezeti értékek megőrzése és védelme, minőségének javítása alapfeltétel az ember életminősége szempontjából. E nélkül nem tartható fenn az emberi tevékenység és a természet közötti harmónia, elmulasztása veszélyezteti a jelen generációk egészségét és a jövő generációk létét.

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően három jogszabály, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény és ezeknek a végrehajtási rendeletei teremtik meg.

A lakossági környezet főbb tényezői

1. A települési környezet tisztasága
2. Hulladékkezelés
3. Ivóvízellátás
4. Szennyvízkezelés
5. Csapadékvíz-elvezetés
6. Zöldterület- közterület gazdálkodás

7. Helyi utak - közlekedésszervezés
8. Energiagazdálkodás

1. A települési környezet tisztasága

A környezet tisztasága az önkormányzat és a lakosság erőfeszítése és együttes munkájának eredménye. A közterületek tisztaságára, rendezettségére - az önkormányzat rendelkezésére álló erőforrásokat is figyelembe véve - nagy figyelmet fordít az Önkormányzat. Kiemelt fontosságú célja a falu településképe javítása – a közterületek rendszeres gondozásával, virágosításával – az önkormányzati épületek környezetének ápolása, a temető gondozása. Az önkormányzat dolgozói a fűnyírás, hóeltakarítási munkálatok mellett a zöldhulladék, falevelek rendszeres összegyűjtésével biztosítják a frekventált területeken lévő környezet elvárt színvonalú megjelenítését.

2. Hulladékkezelés

Az Önkormányzat tagja a *Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak*, részükre 2020. évtől már csak 100 Ft/fő/év fejlesztési hozzájárulás kerül megfizetésre a tagönkormányzatok részéről.

Társulás feladatai közé tartozik a tag önkormányzatok segítése az illegális hulladéklerakók felszámolása/rekultivációs feladatainak megoldása is, pályázati lehetőségek útján. Az idei évben Társulás a pályázati lehetőségek figyelembe vételével a már évekkkel ezelőtt elkészített rekultivációs terves újra engedélyeztette az illetékes környezetvédelmi hatóságnál. Hogy megvalósulhat-e pályázati forrásból a hulladéklerakó rekultivációja még nem tudjuk, de talán elindul a folyamat.

A települési kommunális szilárd hulladék elszállítását 2022. évben az STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft látta el, az év elején 2021. január 1. napjától - 2025. december 31. napjáig határozott időre a közszolgáltatóval további szerződés megkötésére került sor.

A díjbeszedéssel, a kintlévőségek kezelésével és a szolgáltatási díj megfizetésével kapcsolatos jogköröket a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. látja el. A lakosság tőlük kapja a befizetendő csekkeket, illetőleg részükre kell megfizetni a szolgáltatás díját. A hulladékszállítást Felsőmarácon a közszolgáltató által megbízott alvállalkozó a ZALA-MÜLLEX Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Kft. végzi el.

A hulladék szelektív gyűjtése a házhoz menő szelektív begyűjtés igénybevételével megoldott (sárga zsák), lehetőség van a papír-karton, PET palackok és üveghulladék elhelyezésére. A lomtalanítást az Önkormányzat a hulladékgazdálkodási közszolgáltatótól minden évben megrendeli, a szolgáltató a jogszabály szerint nagydarabos hulladékot szállítja el a lakosságtól. Az el nem szállított egyéb hulladékot, veszélyes hulladékot a lakosság ingyenesen adhatja le Pankasz községben működő hulladéklerakóban.

Zöldhulladék kezelése:

Az STKH áprilistól novemberig havonta egy alkalommal, házhoz menő rendszerben biztosítja a zöldhulladék gyűjtését, ezen felül januárban és februárban 1-1 alkalommal a gyűjtőpontokról elszállítják a karácsonyfákat. A zöldhulladék kizárólag az erre a célra rendszeresített, STKH logóval ellátott zöldhulladék-gyűjtő zsákokban vagy szabványos, barna színű hulladékgyűjtő edényekben gyűjthető. Ezen felül az Önkormányzatunk ösztönzi a lakosságot a zöldhulladék házi komposztálására

is, amelyek megkönnyíthetik a kertben vagy konyhában keletkező, biológiailag lebomló hulladékok hasznosítását, így nemcsak költséget takaríthatnak meg, hanem értékes tápanyaghoz juttathatják növényeiket.

Önkormányzatunk biztosította a lakosság részére az idei évben, hogy a kerti munkálatok során keletkezett, aprításra, darálásra alkalmas ág, gally, fanyesedék zöldhulladék kijelölt lerakóhelyen történő elhelyezésére, melynek ledarálását külső vállalkozó végezte el. Sajnálatos módon azonban a lerakóhelyet fel kellett számolni a lakosság általi nem megfelelő használat, egyéb, darálásra alkalmatlan hulladék lerakóhelyre való kihordása okán.

3. Ivóvízellátás

A lakosság ivóvízzel való ellátása a legfontosabb közszolgáltatások egyike, amely nélkülözhetetlen emberi szükségletet és társadalmi-közegészségügyi igényt elégít ki. A lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása az önkormányzatok kötelező feladata.

Felsőmarác ivóvíz ellátását a VASIVÍZ Vas megyei Víz- és Csatornamű Zrt. biztosítja. A lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátásának minőségi kontrollját rendszeresen végzik az ivóvízhálózatról. Az ivóvíz vizsgálati eredmények alapján elmondható, hogy községünk ivóvízellátása vízminőség tekintetében megfelelő. A Vasivíz Zrt. folyamatosan látja el a hálózaton felmerülő karbantartási, felújítási feladatokat az évente elfogadásra kerülő gördülő fejlesztési terv alapján. A Vasivíz Zrt.-vel folyamatos egyeztetéseket végzünk a községben lévő régi ivóvízvezeték szakaszos felújítására, cseréjére. Ezen felújítások szintén a gördülő fejlesztési terv keretében kerülnek majd megvalósításra, az ivóvíz-használati díj terhére, illetőleg pályázati támogatásból.

4. Szennyvízkezelés

A községben szennyvíz-csatornahálózat kiépítésére nem volt még lehetőség.

Felsőmarác és Hegyhátszentmárton községek folyamatosan keresik a lehetőséget a vezetékes szennyvíz kiépítésére a két községben, ennek legcélszerűbb és leggazdaságosabb kivitelezési módja az ivánci szennyvízhálózatához való csatlakozás.

Iváncon az elmúlt években megkezdett szennyvíztisztító fejlesztési projekt 2022-es évben befejeződött, községünk számára így a csatlakozási feltételek is már adottak. Az ivánci szennyvíztisztító felújítása lehetőséget teremt arra, hogy amennyiben pályázati forrást biztosít az állam az olyan településeknek ahol még nincs megoldva a szennyvízelvezetés, önkormányzatunk pályázatot tudjon benyújtani, hogy az ivánci szennyvízrendszerhez csatlakozhasson.

A folyékony hulladék elszállítását 2020. február 1-jével kötött szerződés alapján a szőcei Vasi Ja-Sa Kft. végzi, a szerződés 2024. év végéig került megkötésre.

5. Csapadékvíz-elvezetés

A községben alkalmanként lehulló csapadékvíz felszínre hozza a csapadékvíz elvezetési problémákat nagyrészt azt, hogy az ingatlanulajdonosok nem gondoskodnak megfelelően az átereszek kitisztításáról. Fontos lakossági feladat, hogy az elvezető árkok folyamatos karbantartásáról

gondoskodni kell, a gépkocsi beállóknaál biztosítani kell az átfolyást, a tisztítást, illetve a megfelelő átboasztó keresztmetszet. Az Önkormányzat lehetősége szerint segíti elsősorban az idősorú lakosokat az ingatlanuk előtti árokrendszer tisztán tartásában, rendszeres kaszálásában.

Az Önkormányzat hosszútávú célja, hogy az idei évben a TOP_Plusz-1.2.1-21 - Élhető települések pályázati programra történő támogatási kérelem benyújtásával forrást biztosítson az egész községben a csapadékvíz-rendszer felújítására. A pályázati projekt elbírálása még nem történt meg.

6. Zöldterület- közterület gazdálkodás

A belterületi zöld felületek gondozottak, rendezettek, a fűnyírás, parkosítási munkálatokat az önkormányzat dolgozói mellett közfoglalkoztatottak végzik.

2022. évben is gondot jelentett, hogy több ingatlantulajdonos elhanyagolja ingatlanát, a szükséges növényvédelmi védekezést nem végzik el a tulajdonosok. A lakosság ezen kötelezettségének teljesítése érdekében is alkotta meg az Önkormányzat a közösségi együttélés szabályairól szóló rendeletét, melyben a gondozatlan ingatlanok tulajdonosai közvetlenül közigazgatási bírsággal sújthatóak. Bírságotra az év során nem került sor, azonban azon ingatlantulajdonosok, akik a felhívások ellenére sem tettek eleget jogszabályi kötelezettségüknek határozati formában kaptak figyelmeztetést a közösségi együttélés szabályainak megszegése miatt.

7. Helyi utak - közlekedésszervezés

Az Önkormányzat célja mind a belterületi, mind pedig a külterületi útjai állagának megóvása. A településen a külterületi utak állapota nem megfelelő. Az utak többségét az önkormányzat kezelésébe adták, azonban nincsen forrás azok felújítására, javítására.

A külterületi (föld)utakban a legnagyobb gondot a földtulajdonosok és az erdőbirtokosok által használt mezőgazdasági gépek okozzák. A gazdákkal az Önkormányzat folyamatosan egyeztet az utak állapotának helyreállítása ügyében.

Önkormányzatunk tavalyi évben vidékfejlesztési pályázat keretében benyújtott Kerál út felújítása projektje 155 859 413 Ft támogatást nyert, melyen felül 5%-ot, 7.792.973,- Ft összegű önerőt kell biztosítani a projekt megvalósításához. A program megvalósítása megkezdődött, elsőként a közbeszerzést kell lefolytatni, a felújítás a 2023. évben valósulhat meg.

A projekt lehetőséget teremt arra, hogy az egyik legforgalmasabb és leginkább igénybe vett külterületi önkormányzati út felújításra kerüljön, és újra használható legyen a kerékpáros közlekedésre is, összekapcsolva Felsőmarácot Szőce községgel.

8. Energiagazdálkodás

A jövő egyértelműen a környezeti szempontból tiszta, ún. megújuló energiaforrások hasznosítása. A megújuló energiahordozók körében mind a nap-, mind a szélenergia felhasználása lehetőségként merülhet fel a település hosszú távú energiaellátására.

A község belterületén nincs olyan ipari üzem, amely szennyezné a levegőt, valamint a téli fűtési időszakban sem kell számolni a levegő porral és korommal való szennyezettségével.

A községben a kerti avar égést szabályozó önkormányzati rendeletet az emberek többsége betartja, azonban a tudatformálás tekintetében továbbra is van tennivalója az Önkormányzatnak. A veszélyhelyzet idején a rendelet hatálya továbbra is fennáll.

Az elszabadult energiaárak, a gazdasági válsághelyzet anyagilag nagyobb megterhelést jelent önkormányzatunknak is. Szeptember óta folyamatosan érzékelhető és a következő évre is kihívást jelent az Önkormányzat, a község energiafelhasználásának megfizetése.

Az emberi egészség alakulásának környezeti összefüggései

Az ember és környezete szoros kölcsönhatásban áll egymással. A környezeti károsodások a legtöbb esetben az emberi egészségre is kihatnak. Nyilvánvaló, hogy a szennyezett levegő, víz közvetlenül is károsíthatja az egészséget, de valamilyen mértékben minden környezeti elem szennyezettsége és minden környezeti veszélyeztető tényező hatást gyakorol az emberi egészségre.

A népesség korösszetétele társadalmi, gazdasági szempontból egyaránt lényeges, az előregedési folyamat többek közt kedvezőtlen hatással van a foglalkoztatási struktúrára, növeli az időskorúakkal kapcsolatos tennivalókat, növeli a szociális jellegű kiadásokat. A csökkenő számú aktív keresőre egyre nagyobb számú eltartott jut. A község korösszetétele nem túl kedvező, a fiatalok aránya a településen csökkenő tendenciát mutat.

Összességében elmondható, hogy a település környezeti állapota megfelelő, az élhető, tiszta, rendezett környezet megteremtésében azonban a település lakosságának és az önkormányzatnak egyaránt kiemelkedő szerepe van. Az Önkormányzat a lakosság környezettudatos nevelésével nagyon sokat tehet a környezet védelméért. Az Önkormányzat, a Képviselő-testület bízik benne, hogy közös összefogással, jobba, élhetőbbé tudjuk tenni környezetünket.

Felsőmarác, 2022. december 19.

Tóth László sk.
polgármester

Határozati javaslat:

.../2022. (.....) Képviselő-testületi határozat a 2022. évi lakóhely környezeti állapotáról szóló beszámoló elfogadásáról

Felsőmarác Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta, és jelen határozat melléklete szerinti tartalommal tudomásul veszi és elfogadja a 2022. évre vonatkozó lakóhely környezeti állapotáról szóló beszámolót.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal